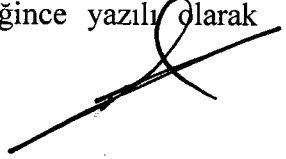

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TC. Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Eğitim sistemimiz anayasal olarak laik, bilimsel, parasız ve karma eğitim esasına dayanmak zorundadır (Anayasa md. 42). Buna karşın, Mayıs 2025'te bazı velilerin talebi doğrultusunda cinsiyet ayrımı gözetilerek ayrı okullar açılması önerisi, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğini, anayasal laiklik ilkesini ve sosyal bütünlüğü zedeleyecek nitelikte değerlendirilmiştir. Sayın Bakanın da bu yönde açıklamalar yapması ise Anayasaya uymakla yükümlü olan sorumluluk makamının görev ve sorumluluklarına uygun olmadığı değerlendirilmiştir. Kaldı ki bu öneri, pedagojik gerekçelere değil, ideolojik yönlendirmelere dayandığı algısı yaratarak kamuoyunda haklı eleştirilere yol açmıştır.

Türkiye'de halihazırda eğitim sistemi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. UNESCO verilerine göre 2024 itibarıyla lise düzeyinde eğitim terk oranı %15,2'ye dayanmıştır. Özellikle yoksulluk ve bölgesel eşitsizliklerin, bu oranı daha da artırdığı da bilinmektedir. Kız çocuklarının eğitime devamında yaşanan engeller, toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemli bir risk teşkil etmektedir.

PISA 2022 sonuçlarına göre, Türk öğrenciler;
Matematikte 453 puan (OECD ortalaması: 489),
Okuma becerilerinde 456 puan (OECD ortalaması: 476),
Fen bilimlerinde ise 464 puan (OECD ortalaması: 489) almıştır.

Bu veriler, uluslararası rekabet gücü ve bilgi ekonomisine hazırlık bakımından Türkiye'nin geride kaldığını gösteren en somut veriler arasında gösterilmektedir.

Eğitim harcamalarının azalan oranı da bu öğrenci başarısındaki düşüşün nedenlerinden biridir. 2020’de merkezi yönetim bütçesinin %12,1’i eğitime ayrılmışken, bu oran 2024 itibarıyla %10,4’e gerilemiştir. Bu durum, öğretmen atamalarının azalması, okullarda donanım eksikliği ve kırsalda erişim problemleri gibi çok boyutlu sorunlara yol açmaktadır.

UNICEF’e göre, Türkiye’de yaklaşık 1,8 milyon çocuk, çoğunlukla kırsal bölgelerde, nitelikli eğitime erişememektedir. 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından hâlâ konteyner okullarda eğitim gören binlerce öğrenci bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlığın bilimsel ve kapsayıcı politikalar üretmek yerine ayrımcı yaklaşımlar önermesi, Anayasa’nın 10. ve 42. maddeleriyle çelişmekte; eğitim sisteminde fırsat eşitliğini aşındıran başka bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Buna göre;

- 1) Karma eğitimin kaldırılmasına yönelik açıklamalar hangi pedagojik veya bilimsel araştırmalara dayanmaktadır? Anayasa’nın laik eğitim ilkesine açıkça aykırı olan bu önerilerin gerekçesi nedir?
- 2) 2024 yılında merkezi yönetim bütçesinden eğitime ayrılan pay neden %10,4’e düşürülmüştür? 2020’de bu oran %12,1 iken yapılan kesintilerin gerekçesini kamuoyuna neden açıklanmamıştır?
- 3) Türkiye genelinde lise düzeyindeki %15,2’lik okul terk oranının bölgesel dağılımı nedir? Bu oranı azaltmak için özel olarak dezavantajlı bölgelerde yürütülen projeler nelerdir?
- 4) PISA 2022 verilerinde matematik, fen ve okuma becerilerinde Türkiye’nin OECD ortalamasının gerisinde kalmasının nedenleri Bakanlığınızca analiz edilmiş midir? Bu durumun düzeltilmesi amacıyla hangi kısa ve uzun vadeli yapısal reformlar planlanmaktadır?
- 5) Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında, kız çocuklarının eğitime erişimi ve devamı için Bakanlığınızın yürüttüğü özel projeler nelerdir? Karma eğitime karşı çıkan görüşlerin teşvik edilmesi, bu hedefle nasıl bağdaştırılmaktadır?

- 6) Deprem bölgesindeki konteyner okullarda 2025 itibarıyla eğitim gören öğrenci sayısı kaçtır?
Bu bölgelerdeki öğrencilerin standart okullara geçiş süreci için hedeflenen tarih nedir?
- 7) 2024 yılında kırsal bölgelerde ilkokul düzeyinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı kaçtır?
Bu oran, ulusal ortalamanın üzerinde olan iller hangileridir?
- 8) UNICEF'in verilerine göre nitelikli eğitime erişemeyen 1,8 milyon çocuk için Bakanlığınızın 2025 yılı hedefi nedir? Bu sayı hangi kriterlere göre ölçülmektedir?